

فصل 21

شاخصهاي قيمت

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارها در نقاط روستایی

در سال 1353 برای اولین بار، مرکز آمار ایران طرح آمارگیری از قیمت خرده فروشی تعدادی از کالاها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی را به مرحله اجرا درآورد و از آن زمان، نتایج حاصل از آمارگیریهای مزبور را تا مهر ماه سال 1357 همه ساله به صورت متوسط قیمت کالاها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی، در قالب نشریات فصلی و سالانه منتشر کرد.

پس از آن نتایج نیمه دوم سال 1358 و نیمه اول سال 1359 به صورت متوسط قیمت و شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی روستایی در اختیار علاقه مندان قرار گرفت.

از سال 1361 لغایت سال 1375 شاخص بهای خرده فروشی کالاها و خدمات مصرفی خانوار در نقاط روستایی براساس سال پایه 1361 تهیه و منتشر شد. براساس آخرین تجدید نظر در سال پایه و انتخاب سال 1374 به عنوان سال پایه، آماری ذی ربط برای سالهای 1375 لغایت 1378 به تفکیک استانها و کل کشور تهیه و منتشر شده است.

جداول آماری ارائه شده در این فصل به شرح زیر است:

قیمت

جداول مربوط به شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط شهری .

جداول مربوط به شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی .

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است :

شاخص بهای عمده فروشی کالاها : معیار سنجش تغییرات متوسط قیمت کالاها در بازارهای عمده فروشی نسبت به سال پایه ، شاخص بهای عمده فروشی کالاها نامیده می شود . این شاخص برای اندازه گیری تغییرات سطح عمومی قیمتها محاسبه می شود و نموداری از تغییر قیمتها در سطح تولید کننده و عرضه کننده دست اول است .

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی : معیار سنجش تغییرات متوسط قیمت تعداد معینی از کالاها و خدمات مورد مصرف خانوار نسبت به سال پایه ، شاخص بهای کالاها و خدمات مورد مصرف خانوار نسبت به سال پایه ، شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی نامیده می شود . شاخصی که بدین گونه بدست می آید ، صرفاً تغییراتی را که در اثر تغییر قیمت در هزینه زندگی پدید می آید ، مورد سنجش قرار می دهد . **گروههای کالاها و خدمات :** طبقه بندی کالاها و خدمات شاخصهای قیمت ، براساس ماهیت آنها و طبقه بندیهای بین المللی و نیازهای ملی انجام گرفته است ولی مبنای کلی ، همان طبقه بندی پیشنهادی سازمان ملل (S.N.A.) برای خرده فروشی و S.I.T.C برای عمده فروشی (می باشد که بنا به ملاحظات اقتصاد ایران ، تغییراتی در آن داده شده است .

در این طبقه بندیها ، کالاها و خدمات به چند گروه بزرگ تقسیم می شود که هر یک از آنها چندین زیرگروه دارد ، گروههای بزرگ را ، گروههای اصلی و زیر گروههای آنها را گروههای فرعی کالاها و خدمات می نامند .

ضریب اهمیت : سهمی که هر کالا یا خدمت در مجموع هزینه خانوار در یک مقطع زمانی مشخص ، دارا است ، ضریب اهمیت نامیده می شود . این ضریب ، مهمترین ضابطه انتخاب کالاها و خدمات برای شاخصهای مختلف است .

قیمت

سال پایه : سال پایه سال معین و ثابتی است که درصد تغییرات شاخص نسبت به آن سنجیده می شود و شاخص آن برابر 100 است و غالباً ضرایب اهمیت مربوط به آن سال ، در تهیه شاخص مورد استفاده قرار می گیرد .

نقاط شهری : کلیه نقاطی که در سال پایه 1369 ، جمعیتی معادل 5000 نفر و بیشتر داشته اند ، توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران شهر تلقی شده اند .

نقاط روستایی : کلیه نقاطی که در زمان سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال 1375 فاقد شهرداری بوده اند ، نقاط روستایی اطلاق می شوند .

1-21- شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط شهری برحسب گروههای اصلی و فرعی (1376 = 100)

گروههای کالاها و خدمات	1379	1380	1381	1382	1383	1384	درصد تغییر نسبت به سال 1383
شاخص کل.....	100	163	180	206	239	278	16/0
گروه های اصلی و فرعی: خوراکیها ، آشامیدنیها و دخانیات.....	37/11	168	179	209	248	286	15/3
خوراکیها	36/39	168	179	209	248	286	15/5

سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد
 21- شاخصهای

		قیمت						
		310	286	248	209	180	168	
15/5	/7	/6	/1	/1	/2	/0	6/48	غذا در خانه (1)
	309	286	248	209	180	169		
8/1	/5	/8	/2	/5	/0	/8	1/02	نان ، برنج و فرآورده های
	245	221	205	186	168	176		غلات
6/4	/5	/9	/7	/1	/8	/7	4/96	حیوانات
	203	201	189	156	166	190		
26/9	/1	/3	/2	/9	/2	/3	10/35	لبنیات و تخم
	244	222	175	162	155	146		
7/6	/6	/8	/6	/8	/9	/5	9/97	مرغ.....
	366	357	332	264	213	192		گوشت قرمز ، مرغ
26/9	/4	/7	/0	/3	/7	/7	0/73	وماهی.....
	380	338	267	220	185	162		میوه ها و
18/6	/4	/3	/4	/0	/4	/6	1/00	سبزیها.....
	219	203	171	156	137	147		روغن حیوانی ، نباتی و کره
21/5	/0	/1	/9	/8	/7	/4	1/7	
	251	210	172	158	149	153		قند و شکر ، عسل و فرآورده
5/2	/2	/1	/7	/1	/2	/6	0/46	های قند و شکر.....
	137	130	123	116	114	113		چای
15/3	/9	/5	/8	/2	/3	/8	0/72	
	214	186	161	153	134	124		خشک.....
16/7	/0	/4	/7	/1	/4	/3	-	سایر کالاهای خوراکی
	353	298	255	218	189	163		
12/0	/0	/6	/4	/8	/8	/0	0/59	غذا در خارج از
	305	254	227	207	200	171		خانه.....
10/6	/9	/8	/0	/4	/1	/4	1/23	آشامیدنیها
	292	278	252	215	152	155		
10/8	/1	/1	/1	/7	/6	/1	13/66	دخانبات
	187	174	157	142	135	126		
21/1	/7	/3	/0	/8	/8	/2	24/97	پوشاک و
	430	329	272	236	203	177		کفش.....
23/7	/1	/3	/6	/4	/9	/4	22/92	مسکن ، سوخت و
	432	322	260	231	195	168		روشنایی.....
24/5	/9	/6	/1	/6	/9	/8	13/26	مسکن
	403	337	271	245	198	171		
22/5	/8	/2	/5	/8	/6	/4	9/30	ارزش اجاری خانه های مسکونی
	451	299	244	211	192	164		
21/7	/8	/7	/3	/5	/8	/1	0/36	شخصی.....
	434	355	292	213	166	144		کرایه خانه های مسکونی
000	/9	000	/8	/8	/8	/8	2/05	اجاره ای.....
	825	399	296	292	275	275		هزینه تعمیر و نگهداری خانه
10/5	/0	/7	/8	/8	/0	/6	6/84	
	203	187	169	157	150	141		برق و آب و سوخت
12/1	/6	/9	/1	/8	/3	/8	7/02	
	354	331	296	239	208	186		اثانه ، کالاها و خدمات مورد
14/8	/6	/1	/0	/8	/3	/2	2/44	استفاده درخانه.....
	416	350	305	262	208	185		حمل و نقل و ارتباطات
21/3	/8	/6	/2	/8	/0	/3	2/94	
	355	309	255	221	193	157		بهداشت و درمان
								تفریح ، تحصیل و
								مطالعه.....

سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد

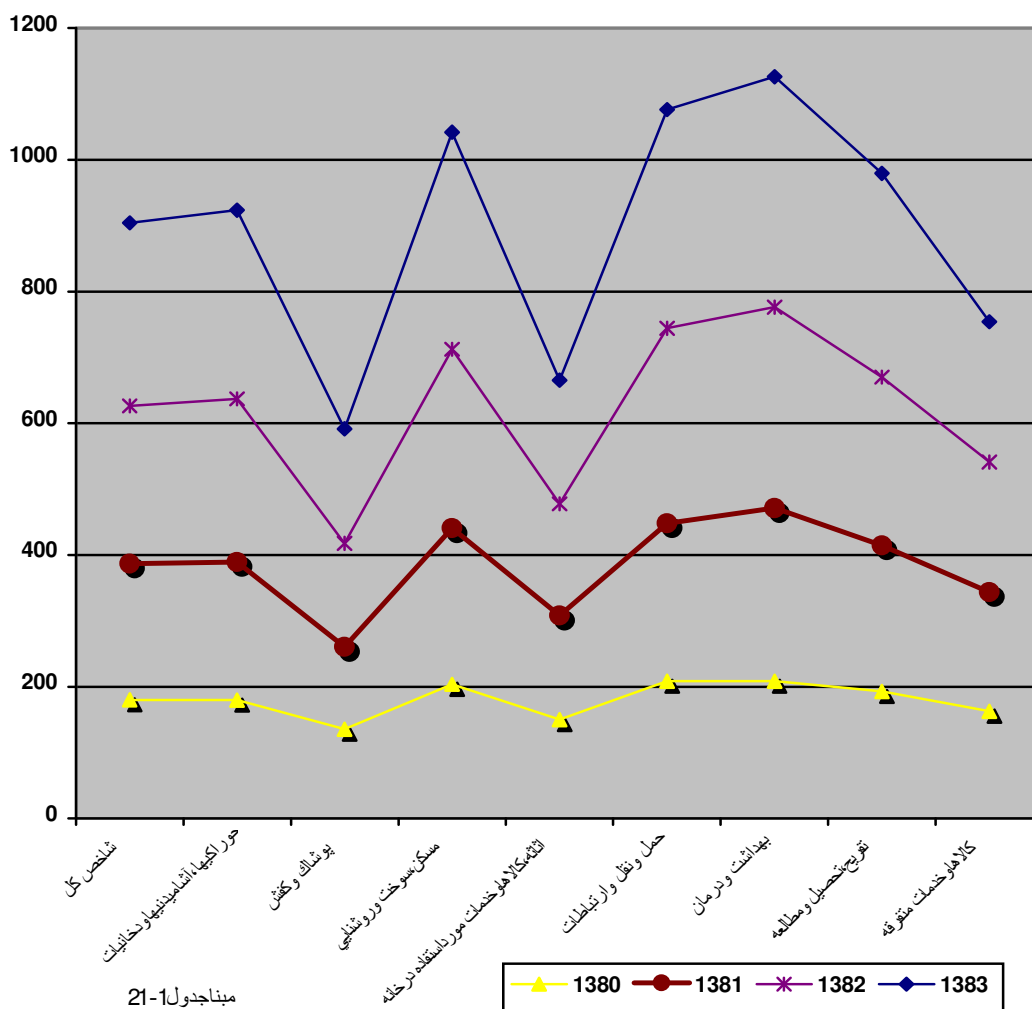
21- شاخصهای

	قیمت							3/20	
	/6	/9	/5	/0	/8	/6			
7/8	232	212	197	181	162	142			کالاها و خدمات متفرقه گروههای اختصاصی کالاها خدمات مسکن، سوخت و روشنایی
14/1	268	248	217	000	000	000	000		
13/5	401	354	312	000	000	000	000		
21/1	430	329	272	000	000	000	000		

1- شامل شاخص کالاهاى منتخب است .
 ماخذ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران .

قیمت

نمودار 1-21- شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط شهری استان (1376=100)

21-2- شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی بر حسب گروههای اصلی و فرعی

سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد
 21- شاخصهای

قیمت

(1381=100)

درصد تغییر سال 1384 نسبت به سال 1383	1384	1383	1382	1381	گروههای کالاها و خدمات
11/2	141/7	127/5	114/9	100	شخص کل.....
9/9	133/5	121/4	111/9	100	گروه های اصلی و فرعی: خوراکیها ، آشامیدنیها و دخانبات.....
10/2	133/5	121/1	112/3	100	خوراکیها.....
13/3	119/2	105/2	111/8	100	نان و غلات.....
1/02	128/6	127/3	110/4	100	گوشت قرمز و سفید و فرآورده های آنها.....
4/8	112/7	107/5	103/4	100	ماهی ها و صدف داران.....
5/3	148	140/5	115/4	100	شیر، پنیر و تخم مرغ.....
2/1	106/2	104	102/7	100	روغن ها و چربی ها.....
31/8	164/7	125	115/8	100	میوه ها و خشکیار.....
8/4	146/6	135/2	119/6	100	سبزی ها و حبوبات.....
8/7	120/6	110/9	103/0	100	شکر مریا عمل شکلات و شیری (قند و شکر و شیری) محصولات خوراکی طبقه بندی نشده در جای دیگر.....
22/1	153/8	126	101/8	100	

سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد
 21- شاخصهای

قیمت				
				چای، قهوه، کاکائو، نوشابه و آب میوه (نوشابه های غیر الکلی).....
8/9	134/8	123/8	115/1	100
3/7	121/6	117/3	98/1	100
				دخانیات.....
12/3	151	134/4	118/3	100
				کالاهای غیر خوراکی و خدمات.....
11/2	134/4	120/9	108/5	100
				پوشاک و کفش.....
15/4	185/3	160/6	134/5	100
				مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوختها.....
18/8	215	180/9	146/4	100
				مسکن.....
18/7	214/5	180/7	146/3	100
				اجاره.....
20	218/7	182/3	147/6	100
				نگهداری و تعمیر واحد مسکونی.....
9/7	149/1	135/9	120/0	100
				آب، برق و سوخت.....
13/5	132/9	117/1	107/3	100
				مبلمان و لوازم خانگی و نگهداری معمول آنها.....
18/3	166/8	141	127/4	100
7	156/5	146/2	125/5	100
				بهداشت و درمان.....
				حمل و نقل.....
2/3	110/3	107/8	100	100
				ارتباطات.....

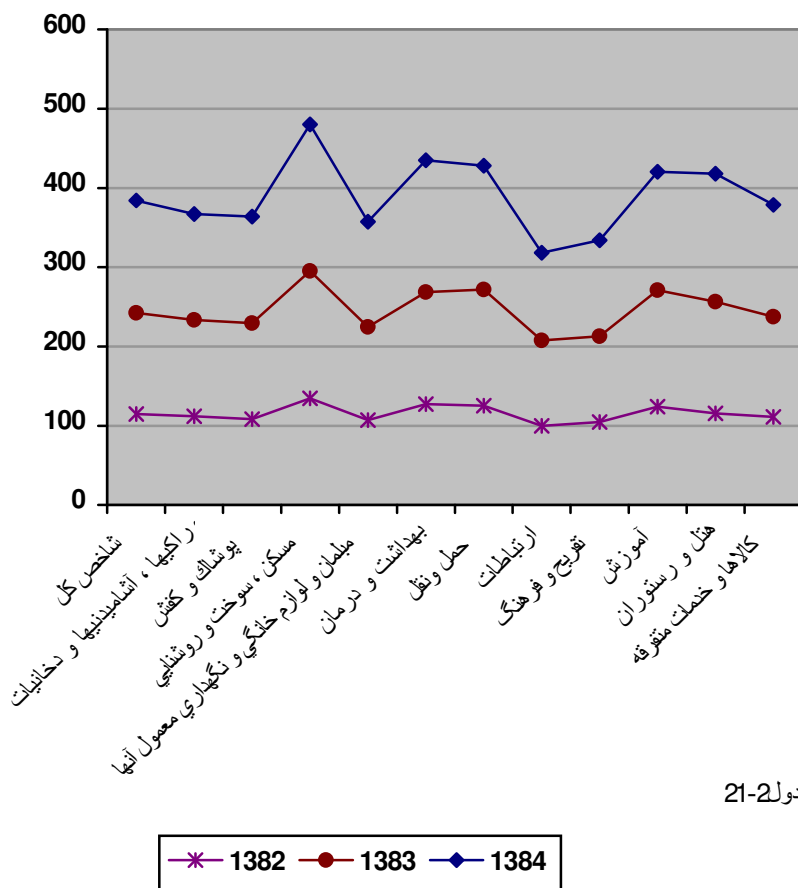
سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد
21- شاخصهای

			قیمت		
12	121	108	105	100	تفریح و فرهنگ.....
1/9	149/6	146/8	124/3	100	آموزش.....
14/7	161/7	141	115/6	100	مطالعه.....
11/4	141	126/6	111/1	100	متفرقه.....
10/4	135/6	122/8	112/2	100	گروه های اختصاصی: کالاهای.....
14/7	180/2	157/1	132	100	خدمات.....
10/6	137/9	124/7	113/2	100	شاخص کلی.....

مأخذ - مرکز آمار ایران .

قیمت

نمودار 2-21- شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی
 استان (1381=100)

مبنای جدول 2-21